

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ПАРЛАМЕНТИ МӘЖІЛІСІНІҢ

Д Е П У Т А Т Ы

Д Е П У Т А Т

МАЖИЛИСА ПАРЛАМЕНТА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан, Парламент Мәжілісі
20 __ жылғы «__» _____
№ _____

010000, Нур-Султан, Мажилис Парламента
«__» _____ 20 __ года

2021 ж. 17 ақпанда жарияланды

Қазақстан Республикасы
Премьер-Министрінің орынбасары
Е.Л. Тоғжановқа

ДЕПУТАТТЫҚ САУАЛ

Құрметті Ералы Лұқпанұлы!

Қазақстан Республикасының Президенті Қ.К.Тоқаевтың 2020 жылғы 1 қыркүйектегі халқына Жолдауының басты бағыттарының бірі денсаулық сақтау жүйесін, атап айтқанда, сапалы және қол жетімді медицинаны дамыту болып табылады.

Қазір, әсіресе, пандемиядан кейін, денсаулық сақтау саласын жетілдірудің маңыздылығы артып отыр.

Соның бірі - медициналық кадрлардың, атап айтқанда, дәрігерлердің жетіспеушілігі. Бұл халыққа көрсетілетін медициналық көмектің сапасына тікелей әсер етеді.

Ресми мәліметтерге сәйкес, денсаулық сақтау жүйесіндегі медицина қызметкерлерінің саны 253 883 адамды құраса, оның 74 046-сы дәрігерлер, 179 837-і орта медициналық қызметкерлер.

01.01.2021 жылғы жедел деректер бойынша дәрігерлердің жалпы тапшылығы 4662,72 бірлікті құрады.

Өңірлер бойынша кадрлардың аса тапшылығы Қарағанды облысында (457), Алматы облысында (457), БҚО (386), Ақмола облысында (364), Қостанай облысында (363), ШҚО (338), сондай-ақ, Жамбыл, Атырау, Түркістан облыстарында байқалады.

Республика бойынша мамандықтар бөлінісінде жалпы практика дәрігерлері – 757,25 дана, анестезиолог – реаниматологтар (ересек) – 299 дана, педиатр дәрігерлер – 243,75 дана, терапевтер – 222 дана, жедел шұғыл көмек дәрігерлері – 220,25 дана, акушер - гинекологтар, оның ішінде, балалар дәрігерлері – 219,25 дана, инфекционистер (ересек) – 152,75 дана, сәулелік диагностика дәрігерлері – 131 данатапшылығы байқалады. Дәрігерлермен қамтамасыз етілудің жоғары көрсеткіштері тек Нұр-Сұлтан және Алматы қалаларында ғана.

Дәрігерлердің тапшылығы оқу мерзімінің ұзартылуына, қалалар мен моноқалаларда жас мамандарды қолдау механизмінің жоқтығына байланысты, әсіресе, медициналық жоғары оқу орындары жоқ өңірлерде қатты білінуде.

Қазіргі кезде тек ауылдық жерлердегі жас мамандарға бағытталған «2020-2025 жылдарға арналған аймақтарды дамытудың мемлекеттік бағдарламасына» сәйкес, 2009 жылдан бастап ауылдық жерлерде кадрларды арттыру мақсатында «Дипломмен ауылға!» жобасы жүзеге асырылуда. Жоба іске асырыла бастағаннан бері 60 мыңнан астам маман 7,4 миллиард теңге көтерме жәрдемақы алып, 27,5 мыңнан астамы тұрғын үй құрылысына немесе сатып алуға бюджеттен 70,6 миллиард теңге көлемінде несие алды. Қалалар мен моноқалаларда мұндай қолдау жоқ.

Тәжірибе көрсеткендей, грант бойынша оқыған ЖОО түлектерін міндетті бөлу тиімді әдіс болып көрінгенмен, шын мәнінде әрдайым жұмыс істемейді. Мысалы, 2019 жылғы түлектердің жалпы саны - 8003 құраса, оның ішінде грант бойынша бітіргені - 5579 адам, ал 228 маман жұмыс орнына келмеген, 2020 жылы – 7912 адамның 5551-і бөлінуге жататын – жұмыс орнына 179 түлек келмеген.

Белгісіз себептермен 2020 жылы медициналық жоғары оқу орындары үшін гранттардың азаюы байқалады (2019 жылы – 4685, ал 2020 жылы – 4638 грант).

«Өзгерістер жолы: Әр азаматқа лайықты өмір!» атты «Nur Otan» партиясының 2025 жылға дейінгі сайлауалды бағдарламасы Жол картасының орындалуына сәйкес, 2021 жылдан бастап медициналық жоғары оқу орындарына гранттар санын тиісінше 2021 жылғы 4685-тен 2025 жылы 5185-ке дейін ұлғайту көзделіп отыр.

Гранттар санын жоспарлы ұлғайту еліміздегі медицина кадрларының санын ұлғайтып қана қоймай, медицина мекемелерінің мамандарға деген қажеттілігін қамтиды.

Жоғарыда айтылғандардың негізінде келесі мәселелерді қарастыруды сұраймын:

1. «2020-2025 жылдарға арналған өңірлерді дамытудың мемлекеттік бағдарламасына» толықтырулар енгізу арқылы моноқалалардағы жас мамандарды ауылдардағы жас мамандармен теңдей әлеуметтік көмекпен және тұрғын үймен қамтамасыз ету.

2. Медициналық кадрлар жетіспейтін аймақтардан келген абитуриенттер үшін медициналық білім беру мекемелерінде оқуға арналған гранттар санын ұлғайту бойынша квоталарды әзірлеу.

3. Дәрігерлердің тапшылығын ескере отырып, ҚР Білім және ғылым министрлігінің тарапынан медициналық ЖОО гранттар санын көбейту.

4. Жас мамандарды бөлу жөніндегі комиссияға өңірлердің кадрларға қажеттілігін ескеру.

«Парламент және оның депутаттарының мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық Заңының 27-бабының 4-тармағына сәйкес жауап беруіңізді сұраймын.

**Құрметпен,
«Nur Otan» фракциясының мүшесі**

Г.Нұрымова

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ПАРЛАМЕНТІ МӘЖІЛІСІНІҢ

Д Е П У Т А Т Ы

Д Е П У Т А Т

МАЖИЛИСА ПАРЛАМЕНТА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан, Парламент Мәжілісі

20 __ жылғы «__» _____

№ _____

010000, Нур-Султан, Мажиліс Парламента

«__» _____ 20 __ года

Оглашен 17 февраля 2021 г.

**Заместителю Премьер-Министра
Республики Казахстан
Тугжанову Е.Л.**

ДЕПУТАТСКИЙ ЗАПРОС

Уважаемый Ералы Лукпанович!

Одним из основных направлений Послания Президента Республики Казахстан К.К. Токаева народу Казахстана от 1 сентября 2020 года является развитие системы здравоохранения, а именно качественная и доступная медицинская помощь.

На сегодняшний день, особенно после пандемии, обнажились слабые стороны системы здравоохранения.

Одна из проблем – нехватка медицинских кадров, а именно врачей, которая напрямую отражается на качестве оказания медицинской помощи населению.

Согласно официальным данным, в системе здравоохранения количество медицинских работников составляет 253 883 чел., из которых 74 046 – врачи, 179 837 – средний медицинский персонал.

По оперативным данным на 01.01.2021 год общий дефицит врачей составил 4662,72 шт. ед. По регионам острый дефицит кадров отмечается в Карагандинской области – 457,0 шт.ед., Алматинской области – 457,0 шт. ед., ЗКО – 386 шт. ед., Ақмолинской области 364 шт.ед., Костанайской области – 363 шт.ед., ВКО – 338 шт.ед., а также в Жамбылской, Атырауской, Туркестанской областях.

В разрезе специальностей по республике острый дефицит врачей общей практики – 757,25 шт.ед., анестезиологов – реаниматологов (взрослых) – 299 шт.ед., врачей педиатров – 243,75 шт.ед., терапевтов – 222,0 шт.ед., врачей скорой неотложной помощи – 220,25 шт.ед., акушер – гинекологов, в т.ч. детских – 219,25 шт.ед., инфекционистов (взрослых) – 152,75 шт.ед., врачей лучевой диагностики – 131,0 шт.ед. Высокие показатели по обеспеченности наблюдаются лишь в городах Нур-Султан и Алматы.

Проблема нехватки врачей особенно остро стоит в регионах, где нет медицинских вузов, также из-за увеличения сроков обучения в медицинских вузах, а в городах и моногородах - из-за отсутствия механизма поддержки молодых специалистов.

На данный момент только для молодых специалистов в сельской местности с 2009 года реализуется проект «С дипломом в село!» согласно «Государственной программе развития регионов на 2020-2025 годы» для повышения кадрового потенциала в сельской местности. С начала внедрения проекта свыше 60 тысяч специалистов получили подъемное пособие на сумму 7,4 млрд.тенге, а свыше 27,5 тысяч специалистов получили бюджетные кредиты для приобретения или строительства жилья на сумму 70,6 млрд.тенге. В городах и моногородах такой поддержки нет.

Практика показывает, что, казалось бы действенный способ - обязательное распределение выпускников вузов, учившихся по гранту, тоже не всегда срабатывает. Например, общее количество выпускников 2019 годасоставило 8003 человек, из них по гранту обучалось 5579 человек, не прибыли на место 228 специалистов, в 2020 году – из 7912 человек подлежали распределению 5551 человек – не прибыли на место работы 179 выпускников.

По непонятным причинам, в 2020 году наблюдается уменьшение грантов для медицинских вузов - 4638 против 4685 в предыдущем, 2019 году.

Согласно Дорожной карте исполнения Предвыборной программы партии «Nur Otan» до 2025 года «Путь перемен: достойную жизнь каждому!» с 2021 года намечается увеличение количества грантов в медицинские вузы: с 4685 в 2021 году до 5185 в 2025 соответственно.

Планируемое увеличение количества грантов должно не просто увеличить количество медицинских кадров в стране, но и покрыть потребность медицинских учреждений в медицинских специалистах.

На основании вышеизложенного, прошу рассмотреть следующие вопросы:

1. Обеспечение социальной помощью и жильем молодых специалистов в моногородах, наравне с селами, путем внесения данных дополнений в «Государственную программу развития регионов на 2020-2025 годы».
2. Разработать квоты по увеличению количества грантов на обучение в медицинских образовательных учреждениях для абитуриентов из регионов с острой нехваткой медицинских кадров.
3. Учитывая дефицит врачей, Министерству образования и науки РК увеличить количество грантов в медицинские вузы.
4. Комиссии по распределению молодых специалистов учитывать потребность регионов в кадрах.

Прошу предоставить ответ в соответствии с пунктом 4 статьи 27 Конституционного Закона Республики Казахстан «О Парламенте и статусе его депутатов».

**С уважением,
член фракции партии «Nur Otan»**

Г.Нурумова